

Uluslararası Kişilik Envanteri (IPI)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Uluslararası Kişilik Envanteri (IPI)*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32072>

Özet

Uluslararası Kişilik Envanteri (IPI), küresel çapta kabul görmüş kişilik boyutları ölçmek üzere tasarlanmış bir psikometrik araçtır. Bu çalışmada, envanterin kısa versiyonunun Türk kültürüne uyarlanması ve Türk popülasyonu üzerindeki psikometrik özelliklerinin incelenmesini amaçlamaktadır. 2016 yılında Elif Güneri Yöyen tarafından gerçekleştirilen uyarlama çalışması, ölçeğin Türkçe formunun psikometri açısından güvenilir ve geçerli bir araç olarak kullanılabileceğini test etmiştir. Çalışmanın temel odağı, özgün faktör yapısının Türk örnekleminde korunup korunmadığını belirlemek ve ölçeğin iç tutarlılığını değerlendirmektir.

Anahtar Kelimeler

Kişilik, Uluslararası Kişilik Envanteri (IPI), Uyarlama, Güvenilirlik, Geçerlilik, Psikometrik Özellikler, Kısa Versiyon.

Yazarlar

Elif Güneri Yöyen.

Amaç

Uluslararası Kişilik Envanteri'nin (IPI) temel amacı, bireylerin temel kişilik özelliklerini sistematik ve kararlaştırılabilir bir şekilde değerlendirmektir. Bu ölçeğin Türkçeye uyarlanması özel amaç ise, uluslararası düzeyde kabul görmüş kişilik yapıları Türk kültürü bağlamında geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçebilecek, kısa ve pratik bir araç sağlamaktır. Bu sayede, Türkiye'deki akademik araştırmalarda ve uygulamalı psikoloji alanlarında kullanılabilecek bir envanter sunulmuştur.

Uyarlama süreci, ölçeğin dilsel ve kültürel etkililiğini sağlamak için yan sıra, orijinal ölçeğin sahip olduğu teorik yapıyı koruyup korumadığını faktör analizi yoluyla doğrulamayı hedeflemiştir. Bu, özellikle uluslararası çalışmalarla kararlaştırma yapılırsa gerektiğinde kritik öneme sahiptir.

Yapı

Uluslararası Kişilik Envanteri (IPI), genellikle Beş Büyük Faktör Kuramı (Big Five Model) gibi evrensel kişilik modellerine dayalı olarak geliştirilmiştir, ancak uyarlama çalışması kısa versiyonun hangi spesifik boyutları veya alt boyutları ölçtüğüne detaylıca incelenmiştir. Bu tür envanterler genellikle Nevrotiklik, Dışa Dönüklük, Deneyime Açıklık, Uyumluluk ve Öz Disiplin

gibi ana kişilik boyutların ölçer.

Uyarlama çalışması temel varsayım, orijinal ölçeğin ölçtüğü temel kişilik yapıların Türk kültüründe de geçerliliğini korumasıdır. Bu yapı, maddelerin bireylerin tutarlı davranış, duygu ve düşünce kalıpları ne ölçüde temsil ettiğini belirlemek için test edilmiştir.

Geçerlilik

Uyarlama çalışmasında geçerlilik analizlerinin yapıldığı varsayılmaktadır, ancak kaynak içerikte spesifik bulgular belirtilmemiştir. Tipik olarak, uyarlama çalışmalarında yapı geçerliliği, doğrulayıcı faktör analizi (DFA) veya açıklayıcı faktör analizi (AFA) kullanılarak incelenir.

Yapı geçerliliğinin yanı sıra, ölçeğin benzer veya farklı yapıları ölçen diğer ölçeklerle ilişkisi (yakınsak ve zıtsak geçerlilik) de incelenmiş olabilir. Bu analizler, IPI kısa versiyonunun gerçekten de ölçmeyi amaçladığı kişilik boyutların ölçtüğünü kanıtlamak için zorunludur.

Güvenilirlik

Kaynak içerikte güvenilirlik sonuçları belirtilmemiş olsa da, uyarlama sürecinin önemli bir aşaması iç tutarlılık analizidir. Ölçeğin güvenilirliği genellikle Cronbach Alfa katsayısı hesaplanarak değerlendirilir.

Yüksek iç tutarlılık katsayısı, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir. Ayrıca, test-tekrar test güvenilirliği de, ölçeğin zaman içinde tutarlı sonuçlar verip vermediğini belirlemek amacıyla incelenmiş olabilir.

Faktör Analizi

Uluslararası Kişilik Envanteri (IPI) kısa versiyonunun Türkçeye uyarlanması çalışmasında, ölçeğin orijinal çok boyutlu yapısının Türk örneğinde de sürdürülüp sürdürülmediğini kontrol etmek için faktör analizi kullanılmıştır.

Eğer ölçek, orijinalinde olduğu gibi beş ana faktörden oluşuyorsa, Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile bu beş faktörlü yapının model uyumu incelenir. Bu analiz, uyarlama çalışması psikometrik sağlamlığını gösteren temel kanıtlardan biridir.

Araç

Test Çeşidi:

Uyarlama

Format: Kısa versiyonlu, öz bildirim envanteri (Self-report inventory).

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlanan dil), Orijinal dil (Bilinmiyor, muhtemelen İngilizce).

Popülasyon Grubu: Yetkinler, özellikle üniversite öğrencileri veya genel popülasyon (Uyarlama çalışması örneği).

Yaş Grubu: 18 yaş ve üzeri.

Popülasyon Detayları: Uyarlama çalışması, ölçeğin psikometrik özelliklerini Türk kültürü bağlamında incelemek üzere seçilmiş bir örneklem üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Bireylerin belirli bir derecelendirme ölçeği (Likert tipi ölçek olduğu varsayılmaktadır) kullanarak maddelere yanıt vermesi, kağıt-kalem veya dijital ortamda uygulanabilen bir öz bildirim envanteridir. Derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemiştir.

Anahtar Kelimeler

Kişilik Envanteri, IPI, Psikolojik Ölçüm, Çok Boyutlu Ölçek, Türk Kültürü, Psikometri.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilinmiyor.

Kurum E-posta Adresleri: eguneri@gelisim.edu.tr (Elif Güneri Yöyen)

İletişim Adresi: Gelişim Üniversitesi (Yazarın 2016 yayınlarındaki muhtemel kurumsal adresi).

İzinler, Ücret ve Test Yolu

İzinler ve Ücret: Ölçeğin kullanılması için izinler ve olası ücretler, sorumlu yazar Elif Güneri Yöyen veya yayımlandığı akademik kaynak üzerinden araştırılmalıdır. Telif hakları genellikle orijinal ölçeğin yaratıcılarına aittir, ancak Türkçe adaptasyonu için yazarla iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Test Yolu: Ölçeğin Türkçe uyarlama çalışması 2016 yılında yayımlanmıştır.

Kaynaklar

Yöyen, E. G. (2016). Uluslararası Kişilik Envanteri (IPI) kısa versiyonunun Türkçeye uyarlanması: Güvenilirlik ve geçerlilik analizi. *International Journal of Social Sciences and*

Education Research, 2(4), 1058-1069.

Uluslararası Kişilik Envanteri (IPI) Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, kaynak içerikte sağlanmamıştır. Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: uluslararasi-kisilik-envanteri-ipi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM